

¹Odjel za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
Opća bolnica Virovitica ♦ Gajeva 21 ♦ 33000 Virovitica

²Zavod za nefrologiju, arterijsku hipertenziju i dijalizu ♦ Klinika za unutarnje bolesti
Klinički bolnički centar Zagreb ♦ Kišpatićeva 12 ♦ 10000 Zagreb

³Odsjek za dijalizu ♦ Odjel za unutarnje i plućne bolesti
Opća bolnica Virovitica ♦ Gajeva 21 ♦ 33000 Virovitica

DENZITOMETRIJSKI NALAZI BOLESNIKA NA KRONIČNOJ DIJALIZI U OPĆOJ BOLNICI VIROVITICA

DENSITOMETRY IN PATIENTS ON CHRONIC HEMODYALYSIS IN GENERAL HOSPITAL VIROVITICA

Ivica Fotez¹ ♦ Marijana Živko² ♦ Božica Žitković¹ ♦ Marija Felendeš³

U Općoj bolnici Virovitica hemodializa se provodi od rujna 1985. godine. Do 2012. godine na hemodializu je do sada liječeno 557 bolesnika.

U travnju 2012. godine učinili smo denzitometriju (DXA) u 52 bolesnika koji su na kroničnoj dijalizi. Cilj je dokazati da zbog poremećaja koštanog metabolizma u navedenoj skupini bolesnika ima više bolesnika sa smanjenom mineralnom gustoćom, te da je veći broj bolesnika s osteoporozom ako su više godina na dijalizi.

U 52 bolesnika (27 muškaraca, 25 žena) na kroničnoj hemodializi izmjerena je koštana masa DXA.

Od svih ispitanih oba spola, 21 bolesnik (40,4%) je imao uredan nalaz, osteopeniju je imalo šesnaest bolesnika odnosno (30,8%) dok je osteoporozu imalo petnaest bolesnika (28,8%) - jedanaest žena i četiri muškarca. Od dvadesetdvije žene u menopauzi devet žena (40,9%) imalo je osteoporozu, šest osteopeniju (27,3%) i sedam uredan nalaz (31,8%). Nalazi DXA pokazuju da je dvadesetjedan bolesnik imao T-score do 1,1 SD (40,4%), između 1,1 i 2,4 SD šesnaest bolesnika (30,8%), između 2,5 i 3,0 SD sedmero bolesnika (13,5%), između 3,1 i 3,5 SD četvero bolesnika (7,7%), između 3,6 i 4,0 SD troje bolesnika (5,8%), i između 4,1 i 4,5 SD jedan bolesnik (1,9%).

Prema mjestu mjerenja T-score u području podlaktice: >4,5 SD u petoro bolesnika u odnosu na kralježnicu i kuk gdje nema niti jednog bolesnika, 4,1-4,5 u četiri bolesnika u kralježnici i kuku po jedan, 3,6-4,0 na podlaktici u tri bolesnika kao i na kralježnici a na kuku jedan. U jedanaest bolesnika nije urađena DXA na podlaktici. 40 od 52 bolesnika bili su na hemodializu do pet godina (76,9%), četiri bolesnika od 6 do 9 godina (7,7%), šestero od 10 do 14 godina (11,5%) i dvoje bolesnika više od 15 godina (3,8%).

Procjenjuje se da 15% "bijelog" stanovništva starijeg od 50 godina i čak 70% starijeg od 80 godina ima osteoporozu. 30% "bijelih" žena u postmenopauzi ima osteoporozu, a 54% osteopeniju.

Našom analizom smo dokazali da je osteoporoza češća u bolesnika na kroničnoj hemodializi nego u ostaloj populaciji, kao i da je veći udio bolesnika u menopauzi s osteoporozom u bolesnika na kroničnoj hemodializi nego u uvjetno rečeno zdravih žena u postmenopauzi.

Zahvaljujući transplantacijskoj medicini, na dijalizi se provodi sve manje godina. Nažalost, smrtnost je relativno velika zbog komplikacija same bolesti stoga je relativno manji broj onih bolesnika koji na dijalizi provode 15 i više godina.

Ključne riječi: kronična dijaliza, denzitometrija, osteoporoza